

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/15/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200331
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200331.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II sudkyňou JUDr. Hanou Posluchovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: C. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. – E., a neuvedeného otca, o pozbavenie matky výkonu rodičovských práv a povinností, ustanovenie poručníka a vyslovenie osvojitelnosti maloletého dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd vyslovuje osvojitelnosť maloletého: A. B., nar. XX.X.XXXX, dieťa matky: C. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. – E. a neuvedeného otca.

II. Súd pozbavuje matku: C. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. – E., rodičovských práv a povinností k maloletému.

III. Maloletému dieťaťu za poručníka ustanovuje Mestskú časť Bratislava - E., ktorý je oprávnený a povinný zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok, dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.01.2024 žiadal Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, vedeným pod sp. zn. 11P/15/2024, ustanoviť poručníka maloletému a návrhom doručeným 07.02.2024 vedeným pod sp. zn. 11P/20/2024 žiadal o vyslovenie osvojitelnosti maloletého a tiež, aby súd pozbavil matku maloletého dieťaťa výkonu rodičovských práv a povinností.

2. Uznesením č.k. 11P/20/2024-12 zo dňa 21.02.2024, právoplatným dňa 30.04.2024 boli oba návrhy vedené pod sp. zn. 11P/15/2024 a sp. zn. 11P/20/2024 spojené na spoločné konanie, ďalej vedené pod sp. zn. 11P/15/2024.

3. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v návrhu uviedol, že maloletý A. B. bol uznesením Mestského súdu Bratislava II o nariadení neodkladného opatrenia, č. k. 11P/110/2023, priamo z Univerzitnej nemocnice Bratislava, pracovisko F., gynekologicko-pôrodnícka klinika, E. X, D., dňa 03.10.2023 zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny D. - F., F. X, D.. Matka nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletého, ani neprejavila do dnešného dňa o neho záujem.

4. Podľa § 180 Civilného sporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti matky maloletého, ktorá mala predvolanie na pojednávanie riadne vykázané na adresu evidovanú v Registri obyvateľov SR, svojou neúčast' neospravedlnila.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, zástupkyne Mestskej časti D. - E., pestúanky dieťaťa, oboznámil sa s obsahom rodného listu maloletého i ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Z obsahu rodného listu súd zistil, že maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX, pochádza z matky: C. B., nar. XX.X.XXXX, a nevedeného otca.

7. Uznesením Mestského súdu Bratislava II č.k. 11P/110/2023-15 zo dňa 03.10.2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého vznikla Univerzitnej nemocnici Bratislava, pracovisko Nemocnica F., so sídlom F. X, D., povinnosť odovzdať maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny D. - F., F. X, D..

8. Uznesením Mestského súdu Bratislava II č.k. 11P/17/2024-40 zo dňa 5.2.2024, vykonateľným dňa 5.2.2024 a právoplatným dňa 25.5.2024, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý dočasne - do právoplatného skončenia konania vedeného na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 11P/14/2024 - zverený do starostlivosti manželov G. H., nar. XX.XX.XXXX, a I. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom J. XXXX/XX, XXX XX K..

9. Rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č.k. 11P/14/2024-53 zo dňa 2.5.2024 bol maloletý zverený do pestúnskej starostlivosti manželov G. H., nar. XX.XX.XXXX, a I. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom J. XXXX/XX, XXX XX K.. Zároveň bola matka zaviazaná prispievať na výživu maloletého vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa mesačne, a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred v prospech účtu príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

10. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 17.5.2024 vyplýva, že biologická matka maloletého bola dňa 23.09.2023 na vlastnú žiadosť prepustená z Univerzitnej nemocnice Bratislava - F., F. X, D.. Pred pôrodom sa vyjadрила, že nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti a výchovu ďalšieho dieťaťa, preto požiadala o spísanie privolenia k osvojeniu. Do dnešného dňa ich matka nekontaktovala, privolenie k osvojeniu nepodpísala, ani sa nijakým spôsobom o maloletého nezaujíjala. Telefonický kontakt, ktorý majú v systéme, je neplatný. Vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa si neplní.

11. Zo správy Centra pre deti a rodiny D. - F., F. X, D., zo dňa 16.05.2024 vyplýva, že na základe uznesenia Mestského súdu Bratislava II č.k. 11P/17/2024-40 prepustili maloletého z ich zariadenia. Počas obdobia, čo bol maloletý v ich zariadení, sa o neho matka nikdy nijakým spôsobom nezaujíjala.

12. Kolízny opatrovník v konaní pred súdom uviedol, že na podanom návrhu trvá, navrhuje matku pozbaviť rodičovských práv, ustanoviť maloletemu poručníka Mestskú časť D. - E. a vysloviť osvojiteľnosť dieťaťa. Matka sa nijakým spôsobom o dieťa nezaujíjala, nekontaktuje ich, nemajú o nej žiadne informácie, vyživovaciu povinnosť si neplní.

12. Pestúanka p. G. H. v konaní pred súdom uviedla, že o matke maloletého nemá žiadnu vedomosť, nemali s ňou žiadny kontakt, a odkedy je dieťa u nich, žiadnym spôsobom sa oň nezaujíjala.

13. Zástupkyňa Mestskej časti D. - E. v konaní pred súdom súhlasila s tým, aby boli ustanovení za poručníka maloletemu.

14. Súd vec právne posúdil nasledovne:

Podľa § 102 ods. 1 písm. Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa, najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu

a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhodne súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa ustanovenia § 137 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 CMP účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

Podľa ustanovenia § 139 CMP súd v konaní vyslúchne toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľovi skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

15. Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení skutkových okolností, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení vyslovil osvojiteľnosť maloletého A., čo znamená, že dieťa je pre prípad osvojenia právne voľné a osvojenie do budúcnosti bude nepochybne v jeho najlepšom záujme. Súhlas rodičov na osvojenie dieťaťa v danom prípade nie je potrebný, keďže boli splnené podmienky podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Matka (otec v rodnom liste dieťaťa ani nie je uvedený) totiž neprejavuje o dieťa žiadny záujem, v posledných 6 mesiacoch ho nenavštívila a ani iným spôsobom sa o dieťa nezaujímal, vyživovaciu povinnosť si neplnila, na svoju rodičovskú rolu úplne rezignovala. Podľa názoru súdu sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého, nakoľko neboli zistené žiadne objektívne okolnosti ani právne skutočnosti, ktoré by bránili vysloviť osvojiteľnosť a umožniť tak osvojenie mal. A. do budúcnosti.

16. S ohľadom na existenciu dôvodov predpokladaných v § 38 ods. 4 Zákona o rodine, t.j. za situácie, keď matka na výkon svojich rodičovských práv a povinností absolútne rezignovala, a otec maloletého nie je známy, súd taktiež matku pozbavil výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Súd za poručníka maloletého ustanovil Mestskú časť D., keďže matka bude pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností a nepodarilo sa zistiť inú vhodnú osobu z rodinného prostredia maloletého, ktorá by mohla funkciu poručníka spoľahlivo vykonávať.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.